

نسخه تابستانی وزارت نیرو برای مدیریت برق

وزیر نیرو می گوید مصرف مازاد صنایع باید از طریق بورس انرژی خریداری شود

انرژی

گروه اقتصادی

با نزدیک شدن به فصل تابستان، مصرف برق در کشور به اوج سالانه خود نزدیک می شود و به همین دلیل وزارت نیرو مجموعه ای از راهکارهای بهره‌وری انرژی را برای عبور از پیک مصرف ۱۴۰۵ در دستور کار قرار داده است. این بسته شامل افزایش مستمر مصرف، کنترل هوشمند مشترکان دارای زیرساخت دیجیتال، اعمال سیاست‌های قیمتی در چهارچوب قانون و برخورد مرحله‌ای با پرمصرف‌هاست. در کنار این برنامه‌ها، تنظیم دمای وسایل سرمایشی روی ۲۵ درجه نیز به عنوان یکی از ساده‌ترین و در عین حال مؤثرترین راهکارها برای کاهش بار شبکه مورد تأکید قرار گرفته است.

عباس علی آبادی، وزیر نیرو، در حاشیه آیین آغاز برنامه‌های مدیریت اوج بار تابستان ۱۴۰۵ و رونمایی از پویش «۲۵ درجه» در پاسخ به خبرنگار روزنامه ایران درباره برنامه وزارت نیرو برای مدیریت و افزایش بهره‌وری مصرف در بخش‌های مختلف، بویژه بخش خانگی، گفت: «در مرحله اول از مردم درخواست می‌کنیم با همکاری خود مصرف را مدیریت کنند و تلاش ما این است که بدون استفاده از ابزارهای محدودکننده، این هدف محقق شود. به گفته او، خوشبختانه تاکنون بیش از ۸۰ درصد مدیریت مصرف با همکاری مردم محقق شده است.»

وی در ادامه افزود: «در عین حال ابزارهای لازم نیز برای رصد و کنترل مصرف فراهم شده است، به طوری که مصرف‌کنندگان به صورت مستمر پایش می‌شوند. مشترکانی که دارای کنترل دیجیتالی هستند به طور هوشمند کنترل می‌شوند و سایر مشترکان نیز از طریق روش‌های دیگر تحت نظارت قرار دارند. وزیر نیرو تأکید کرد: «در صورتی که مصرف بیش از حد باشد، ابتدا اخطار داده می‌شود و اگر روند مصرف بالا ادامه پیدا کند، برق مشترکان قطع خواهد شد.» او همچنین گفت: «سیاست‌های قیمتی نیز در چهارچوب قانونی برای مدیریت مصرف مورد استفاده قرار می‌گیرد.» علی‌آبادی درباره اقداماتی که مردم می‌توانند برای کاهش مصرف انجام دهند نیز توضیح داد: «در

نمودارهای ترمودینامیکی، محدوده‌های به‌عنوان ناحیه آسایش برای انسان تعریف شده که تابعی از دما و رطوبت است و در شرایط اقلیمی کشور ما، دمای ۲۵ درجه دقیقاً در میانه این ناحیه قرار می‌گیرد. بنابراین درخواست تنظیم دمای وسایل سرمایشی روی ۲۵ درجه، درخواست بزرگی از مردم نیست، اما تأثیر بسیار زیادی در کاهش مصرف برق دارد.» به گفته وزیر نیرو، در شهرهایی مانند تهران که رطوبت نسبی پایین‌تر است، این دما کاملاً مناسب است و باعث می‌شود مدت‌زمان فعالیت کمپرسورها کاهش پیدا کند و در نتیجه برق کمتری مصرف شود. وی با اشاره به آسیب دیدن برخی نیروگاه‌ها در جریان جنگ تحمیلی سوم، تصریح کرد: «متأسفانه دامنه جنگ تحمیلی به برخی نیروگاه‌ها نیز کشیده شد. گرچه هنوز بخشی از نیروگاه‌ها از این گزند در امان مانده‌اند، اما نیروگاه‌های پتروشیمی‌های معین، فجر، دماوند و برخی دیگر دچار آسیب شدند. این نیروگاه‌ها علاوه بر تأمین نیاز صنعت خود، به شبکه سراسری نیز کمک می‌کردند، اما امسال ناچار هستیم بخشی از نیاز آنها را نیز تأمین کنیم.» علی‌آبادی عنوان کرد: «تا این لحظه حدود هزار مگاوات از نیاز این واحدها تأمین شده که به معنای پوشش نیاز فعلی آنهاست و از این پس نیاز تلاش می‌کنیم با کمک مردم و کاهش مصرف، ظرفیت‌های ایجادشده را در اختیار این شرکت‌ها قرار دهیم.» او با اشاره به دستور رئیس جمهوری گفت: «بر اساس این دستور، صنایع، بویژه صنایع که بهره‌وری بالایی دارند و نیازهای اساسی کشور را تأمین می‌کنند، باید در اولویت قرار گیرند.»

وی درباره احتمال قطعی برق صنایع در تابستان نیز گفت: «تلاش ما این است که در چهارچوب قانون، نیاز مشترکانی که در محدوده الگوی مصرف هستند تأمین شود و این موضوع شامل همه مشترکان در بخش‌های کشاورزی، صنعتی و خانگی می‌شود. ما مصرف متعارف را تضمین می‌کنیم، اما مصرف مازاد صنایع باید از طریق تابلوهای مربوطه در بورس انرژی خریداری شود.» علی‌آبادی در ادامه با اشاره به شکل‌گیری سازوکارهای جدید در بازار برق اظهار کرد: «علاوه بر بازار سبز و بازار آزاد، سازوکارهای دیگری نیز ایجاد شده است. به‌طور مثال، در بازار گواهی ظرفیت، افرادی که صرفه‌جویی می‌کنند می‌توانند برق صرفه‌جویی‌شده را خود مصرف کنند و توانیر نیز تعهد می‌کند به میزان صرفه‌جویی انجام‌شده، برق در اختیار آنها قرار دهد. همچنین امکان فروش این گواهی‌ها در بازار مربوطه و بهره‌مندی از منافع آن نیز وجود دارد.» وزیر نیرو تأکید کرد: «البته این سازوکارها شامل مشترکان خانگی نمی‌شود و برای مصرف‌های بالاتر از ۱۵۰ کیلووات، مانند کارگاه‌ها و شهرک‌های صنعتی، در نظر گرفته شده است.» او درباره استقبال بالاتر از نصب پنل‌های خورشیدی نیز گفت: «اگر افراد از طریق صرفه‌جویی یا تولید برق توسط خود، مصرف برق را کاهش دهند، گواهی ظرفیت یا گواهی صرفه‌جویی دریافت می‌کنند.» علی‌آبادی افزود: «اگر مشترکان ۱۰ تا ۲۰ درصد در مصرف برق صرفه‌جویی کنند، تا ۲۰ درصد درآمد خود را در هزینه برق دریافت کنند. علاوه بر این، صندوق توسعه ملی و بانک‌ها نیز با معرفی وزارت نیرو، تسهیلاتی برای اجرای این طرح‌ها ارائه می‌کنند.»

وزارت نیرو مجموعه‌ای از راهکارهای بهره‌وری انرژی را برای عبور از پیک مصرف ۱۴۰۵ در دستور کار قرار داده است. این بسته شامل افزایش مستمر مصرف، کنترل مشترکان هوشمند، ساختارهای زیست‌ساخت دیجیتال، اعمال سیاست‌های قیمتی در چهارچوب قانون و برخورد مرحله‌ای با پرمصرف‌هاست.

حمل و نقل

گروه اقتصادی

با وجود برخی محدودیت‌های ناشی از جنگ تحمیلی و برخی مسی‌های حمل‌ونقل، جریان جابه‌جایی کالا در کشور متوقف نشده است؛ دولت با فعال‌سازی مرزهای زمینی، بنادر شمالی و کریدورهای جایگزین، در حال بازآرایی نقشه حمل‌ونقل کشور برای تضمین تأمین کالاهای اساسی و کاهش فشار بر مسی‌های محاصره‌شده است. آمارهای رسمی نیز از تاووم جریان حمل‌ونقل خبر می‌دهد. سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای اعلام کرده است صدور روزانه نزدیک به ۳۰ هزار بارنامه، عددی متعارف در شرایط عادی کشور محسوب می‌شود و بیانگر آن است که جریان حمل‌ونقل در کشور در حال ارائه خدمت است. بر اساس این آرزایی، حمل کالا بویژه در حوزه کالاهای اساسی، در وضعیت «نرمال» قرار دارد، هرچند بخشی از ظرفیت‌های حمل‌ونقل دریایی به دلیل محاصره دریایی کاهش یافته و همین مسأله، استفاده از مسی‌های جایگزین را به یک ضرورت عملیاتی تبدیل کرده است.

نقشه جدید حمل در دستور کار

برای پاسخ به این شرایط، به دستور رئیس جمهوری، کارگروه لجستیک تشکیل شده تا ظرفیت‌های حمل‌ونقل کشور را برای تأمین کالا و پشتیبانی از تجارت بازآرایی کند. این کارگروه با تمرکز بر مرزها و دریای خزر، نقشه‌تازهای از مسی‌های حمل‌ونقل کشور تدوین کرده و آن را در اختیار متولیان تجارت و صاحبان بار قرار داده است. ایران علاوه بر مسی‌های دریایی شمال، ۴۴ مرز زمینی فعال دارد؛ ظرفیتی که در شرایط محدودیت برخی مسی‌های جنوبی، می‌تواند مزایای اقتصادی نیز معقدند اگر این نقشه جدید به‌دستی اجرا شود، بخش مهمی از ظرفیت از دست‌رفته در مسی‌های محدودشده، از طریق همین کریدورهای جایگزین جبران خواهد شد.

عراق؛ مسیر جایگزین مهم

در میان گزینه‌های جدید، عراق به یکی از

مسی‌های کلیدی برای جابه‌جایی کالا تبدیل شده است. اخیراً مقامات عراقی به گمرکات این کشور دستور داده‌اند روند ترانزیت کالاهای ایرانی را تسهیل کنند. در همین چهارچوب، بنادر بصره، ام‌قصر و فسا به‌عنوان جایگزین بخشی از ظرفیت بنادر جنوبی، برای حمل کالاهای وارداتی، صادراتی و ترانزیتی مورد توجه قرار گرفته‌اند.

سیدحمید حسینی، فعال اقتصادی و عضو اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی، در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «عراق عضو کارنه تیراست و همین موضوع، ترانزیت از این مسیر را تسهیل کرده است.» به گفته او، پیش از این نیز ترانزیت از مسیر عراق به کشورهایمانند کویت، سوریه و اردن امکان‌پذیر بود، اما در مسیر برگشت، صاحبان بار با موانع و هزینه‌های مضاعف روبرو می‌شدند. او توضیح می‌دهد: «اکتوبر در دستورالعمل جدید، ترانزیت یکسره و دوطرفه میان ایران و عراق، بویژه از طریق بنادر بصره، ام‌قصر و فسا، ممکن شده است.» حسینی می‌گوید: «بخشی از بار هم‌اکنون از طریق ام‌قصر وارد شده و از آنجا در کوتاه‌ترین زمان با کامیون به ایران منتقل می‌شود؛ به‌طوری‌که کالا از ام‌قصر ظرف ۴۵ دقیقه تا یک ساعت وارد خرمشهر و خوزستان می‌شود.» به گفته او، مهم‌ترین مزیت این تحول، فقط سرعت بیشتر نیست، بلکه فراهم شدن امکان «حمل دوسرپاره» است؛ یعنی کامیون‌هایی که قبلاً خالی بازمی‌گشتند، حالا می‌توانند در مسیر برگشت نیز بار صادراتی حمل کنند. این موضوع یکی از عوامل اصلی کاهش هزینه حمل در شرایط جنگی است؛ شرایطی که

را در دوره جنگ و پس‌از جنگ تضمین کند.

کندی جابه‌جایی و افزایش هزینه لجستیک بر قیمت تمام‌شده کالاها اثر گذاشته است. یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی دولت در شرایط فعلی، تضمین حمل و توزیع به‌موقع دارو، مواد غذایی و کالاهای اساسی است. بر همین اساس، متولیان حمل‌ونقل در حال طراحی نقشه حمل این اقلام از طریق مرزهای زمینی جایگزین و دریای شمال هستند تا در تأمین و توزیع آنها وقفه‌ای ایجاد نشود. حسینی در این باره می‌گوید: «دارو، مواد غذایی و کالاهای اساسی از محاصره دریایی معاف هستند و در واردات این کالاها مشکل جدی وجود ندارد.» به گفته او، حدود ۸۵ درصد واردات کشور را کالاهای اساسی و کالاهای نیم‌ساخته تشکیل می‌دهد و در این بخش، روند تأمین ادامه دارد. با این حال، بخشی از مواد اولیه، برخی کالاهای وارداتی دیگر و نیز اقلامی مانند فرآورده‌های نفتی، گاز و پتروشیمی از محدودیت‌های حمل متأثر شده‌اند و برای آنها نیز استفاده از مسی‌های جایگزین در دستور کار قرار گرفته است.

نقش بخش خصوصی در بازآرایی مسی‌ها

فعالان اقتصادی معتقدند استفاده از ظرفیت اتاق‌های مشترک بازرگانی و مشارکت سازمان‌یافته بخش خصوصی می‌تواند به بازآرایی سریع‌تر مسی‌های تجاری کمک کند. حسینی می‌گوید: «در شرایط جدید تجارت خارجی ایران، هماهنگی بخش خصوصی با دستگاه‌های دولتی مسی‌های جایگزین و حفظ جریان تأمین کالا دارد.»

نشانه‌های پایداری

شبکه حمل‌ونقل کشور، با وجود محدودیت‌های ناشی از جنگ تحمیلی و محدودیت برخی مسی‌های دریایی، از حرکت نایستاده و در حال تطبیق با شرایط جدید است. تداوم صدور روزانه بارنامه، فعال بودن مرزهای زمینی و تعریف مسی‌های جایگزین در شمال و غرب کشور، نشانه‌هایی از هماهنگی بیشتر میان دولت و بخش خصوصی همراهی می‌شود، می‌تواند پایداری تأمین کالا را در دوره جنگ و پس‌از جنگ تضمین کند.

بنگاه

پلاستیک یک نیاز است، ولی به اندازه

یادداشت

نادر جاویدپور

کارشناس صنعت پتروشیمی

پلاستیک‌ها پلیمرهایی هستند که از مونومرهای آلی حاصل از خوراک‌های پتروشیمی تولید می‌شوند؛ زنجیره‌های بلند کربنی و افزودنی‌های مهندسی‌شده باعث سبکی، دوام و هزینه‌ی پایین تولید است که طی چند دهه گذشته مصرف آنان را در بسته‌بندی، ساخت‌وساز، خودرو، پزشکی و کشاورزی به‌شدت گسترش داد. اما این مزایا هم‌زمان پیامدهایی زیست‌محیطی و اقتصادی به‌جای گذاشته‌اند. تجمع پسماند، نفوذ ریزپلاستیک‌ها در زنجیره غذایی و تحمیل هزینه‌های پنهان بر خانوارها و هزینه‌های عمومی هر روز بیشتر و سنگین‌تر شده است.

کارشناسان شیمی زیستی و دوستداران طبیعت کاهش مصرف پلاستیک را ضرورتی فناورانه و اقتصادی می‌دانند که نه صرفاً با تکیه بر جمع‌آوری و بازیافت شهری بلکه با بازطراحی مواد و هدایت تولید به کاربردهای یا ارزش‌تر و سیاست‌گذاری هوشمند همراه شود.

این مسیر با چالش‌های شیمیایی و زیست‌محیطی بسیاری همراه است زیرا پلاستیک‌های متداول دارای پایداری شیمیایی بالایی بوده و این ویژگی موجب ماندگاری طولانی آنها در محیط و شکست فیزیکی آنها به ریزپلاستیک‌ها می‌شود. ریزپلاستیک‌ها همراه با افزودنی‌های شیمیایی می‌توانند وارد زیستگاه‌ها و زنجیره غذایی شده و پیامدهای بلندمدت بر سلامت انسانی و چرخه اکوسیستم برای بگذرانند.

تولید پلاستیک‌های پایه بر خوراک‌های فسیلی استوار است؛ استخراج، آلایش و پلیمریزاسیون به مقادیر قابل‌توجهی انرژی نیازمند بوده و گازهای گلخانه‌ای زیادی منتشر می‌کند. این ترکیب از آلودگی و اثرات اقلیمی، نیاز به کاهش مصرف کُلی و بازطراحی زنجیره ارزش را مشخص می‌سازد. این موارد به‌هیچ‌وجه منافی کاربردهای ارزشمند پلیمرها، صادرات و انرژی‌آوری آنها نبوده و صرفاً تأکیدی بر مصرف بهینه آنهاست.

از مهمترین فواید زیست‌محیطی و اقتصادی کاهش مصرف پلیمرها می‌توان از تأثیر کاهش مصرف پلاستیک‌ها بر کاهش آلودگی خاک، آب، سواحل و جانورانی نام برد که با حجم بالایی پلاستیک در خوراک خود روبه‌رو بوده و ناخواسته آنرا به زنجیره غذایی انسان و حیوان منتقل می‌کنند.

تولید پلیمرهای مهندسی و کامپوزیت‌های سبک برای صنایع خودروسازی و حمل‌ونقل، محصولات با چگالی پایین‌تر و خواص مکانیکی بالا می‌توانند وزن خودروها را کاهش دهند و مصرف سوخت را کم کنند؛ چنین قطع‌اتی ارزش افزوده بالایی دارند و بازار صادراتی وسیعی ایجاد می‌کنند. کاهش مصرف پلیمرهای صرفی پایه این امکان را فراهم می‌کند تا با تغییر ساختار تولید به کاربردهای با ارزش منتقل شده و فرصت صادرات به کشورهای همسایه بیش از پیش رونق گیرد.

توسعه بیوپلیمرها و پلیمرهای قابل‌تجزیه با کاربردهای تخصصی پزشکی و کشاورزی در بازار صادراتی اروپا بسرعت در حال رشد است و با توجه به قوانین محیط زیستی سخت‌گیرانه موجود، هر روز مصرف محصولات پایه در بازارهای حساس به محیط‌زیست و کاربردهای بهداشتی محصولات فناورانه جایگزین می‌شوند. تلاش متخصصین صنایع پتروشیمی در کشور ما در کنار صرفه‌جویی پلاستیک‌های متعارف می‌تواند راهی برای تأمین بیشتر خوراک محصولات با کیفیت باشد.

سرمایه‌های آزاد شده و صرفه‌جویی‌های ملی می‌تواند بسوی فرآیندهای بازیافت مواد شیمیایی و ضایعات صنعتی و پسماندهای شیمیایی هدایت شده و به کاهش وابستگی خوراک مصرف داخلی از واردات کمک کند.

در بعد خانوار نیز کاهش مصرف ظروف یک‌بارمصرف و انتخاب محصولات یادوام یا قابلیت کاربرد چندباره صرفه‌جویی مستقیم در هزینه‌ی خانوار دارد. نیاز نیست برای خرید هر بار نان یک کیسه پلاستیکی خریداری شود ولی اثر بزرگ‌تر در سطح اقتصاد کلان رخ می‌دهد جایی که کاهش فشار بر بودجه‌های مدیریت پسماند و سلامت، افزایش فرصت‌های شغلی فناورانه و رشد صادرات محصولات پتروشیمی یا ارزش،

نقشه جدید لجستیک با تکیه بر مرزها، دریای خزر و کریدورهای منطقه‌ای در حال اجراست

بازطراحی مسی‌های حمل‌ونقل

کندی جابه‌جایی و افزایش هزینه لجستیک بر قیمت تمام‌شده کالاها اثر گذاشته است. یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی دولت در شرایط فعلی، تضمین حمل و توزیع به‌موقع دارو، مواد غذایی و کالاهای اساسی است. بر همین اساس، متولیان حمل‌ونقل در حال طراحی نقشه حمل این اقلام از طریق مرزهای زمینی جایگزین و دریای شمال هستند تا در تأمین و توزیع آنها وقفه‌ای ایجاد نشود. حسینی در این باره می‌گوید: «دارو، مواد غذایی و کالاهای اساسی از محاصره دریایی معاف هستند و در واردات این کالاها مشکل جدی وجود ندارد.» به گفته او، حدود ۸۵ درصد واردات کشور را کالاهای اساسی و کالاهای نیم‌ساخته تشکیل می‌دهد و در این بخش، روند تأمین ادامه دارد. با این حال، بخشی از مواد اولیه، برخی کالاهای وارداتی دیگر و نیز اقلامی مانند فرآورده‌های نفتی، گاز و پتروشیمی از محدودیت‌های حمل متأثر شده‌اند و برای آنها نیز استفاده از مسی‌های جایگزین در دستور کار قرار گرفته است.

نقش بخش خصوصی در بازآرایی مسی‌ها

فعالان اقتصادی معتقدند استفاده از ظرفیت اتاق‌های مشترک بازرگانی و مشارکت سازمان‌یافته بخش خصوصی می‌تواند به بازآرایی سریع‌تر مسی‌های تجاری کمک کند. حسینی می‌گوید: «در شرایط جدید تجارت خارجی ایران، هماهنگی بخش خصوصی با دستگاه‌های دولتی مسی‌های جایگزین و حفظ جریان تأمین کالا دارد.»

نشانه‌های پایداری

شبکه حمل‌ونقل کشور، با وجود محدودیت‌های ناشی از جنگ تحمیلی و محدودیت برخی مسی‌های دریایی، از حرکت نایستاده و در حال تطبیق با شرایط جدید است. تداوم صدور روزانه بارنامه، فعال بودن مرزهای زمینی و تعریف مسی‌های جایگزین در شمال و غرب کشور، نشانه‌هایی از هماهنگی بیشتر میان دولت و بخش خصوصی همراهی می‌شود، می‌تواند پایداری تأمین کالا را در دوره جنگ و پس‌از جنگ تضمین کند.

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۴۱۰۵۱۰۴
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۴۱۰۵۱۰۴
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۱۴۰۵-۰۳-۱۹
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۱۹
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۱۹
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۱۹

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۱۴۰۵-۰۳-۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۰

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۱۴۰۵-۰۳-۲۱
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۱
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۱
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۱

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۱۴۰۵-۰۳-۲۲
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۲
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۲
تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۲